



PROXECTO DE DECRETO XX/2021, DO X DE XX, POLO QUE SE CREA A COMISIÓN DE CALIDADE DO AIRE DE GALICIA.

A Xunta de Galicia, a través da Dirección Xeral de Calidade Ambiental, Sostibilidade e Cambio Climático da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda, é o organismo responsable da vixilancia, control e avaliación da calidade do aire en Galicia, co obxecto de protexer a saúde e benestar da poboación galega. Para iso, realiza o seguimento en tempo real das concentracións de contaminantes no aire ambiente mediante a Rede de Calidade do Aire de Galicia

O *Real Decreto 102/2011, do 28 de xaneiro, relativo á mellora da calidade do aire*, modificado polo *Real Decreto 678/2014, do 1 de agosto*, define e establece, conforme coas Directivas europeas, os obxectivos de calidade do aire para determinados contaminantes atmosféricos con incidencia na saúde das persoas e no medio ambiente. Tamén establece a información que se debe subministrar ao público cando se rebase un limiar de alerta ou de información dos recollidos no seu Anexo I, así como a obriga de adoptar medidas inmediatas por parte das Administracións competentes para reverter a situación.

A pesar de que a monitorización da calidade do aire en Galicia, no marco do devandito Real decreto pon de manifesto o cumprimento dos valores límite de contaminantes recollidos no mesmo, a Xunta quere adoptar un enfoque máis ambicioso tomando coma referencia os criterios aínda máis restritivos propostos pola Organización Mundial da Saúde, coa firme vontade de extremar a protección da saúde pública.

A adaptación do Índice de Calidade do Aire de Galicia ao establecido pola Axencia Europea do Medio Ambiente, é un dos primeiros pasos dados na liña de considerar á contaminación atmosférica como un determinante para a saúde das persoas. Este novo Índice, que xa se publica na páxina web www.meteogalicia.es/Caire, utiliza un enfoque baseado nos riscos relativos asociados á exposición a curto prazo a partículas de corte 2.5 (PM2.5), ozono (O₃) e dióxido de nitróxeno (NO₂), de acordo co establecido pola Organización Mundial da Saúde para definir as bandas do índice de calidade do aire. Ademais inclúense recomendacións para a saúde asociadas a cada estado de calidade do aire dirixidas a poboación en xeral e a grupos de risco e persoas sensibles.

A Organización Mundial da Saúde (OMS), nun informe publicado no ano 2018, estima que o 91% da poboación do mundo vive en lugares onde non se respectan as súas Directrices sobre a calidade do aire, o que provoca cada ano 4,2 millóns de defuncións prematuras, das cales o 91% acontecen en países de ingresos baixos e medianos (rexións do Sureste Asiático e Pacífico Occidental principalmente).

A evidencia científica dos efectos prexudiciais da mala calidade do aire, tanto a longo como a curto prazo, está moi consolidada. A OMS estima que aproximadamente o 58% das mortes prematuras relacionadas coa contaminación atmosférica debéronse a cardiopatías isquémicas e accidentes cerebrovasculares, mentres que o 18% das mortes foron provocadas por enfermidade pulmonar obstrutiva crónica (EPOC) e infeccións respiratorias agudas.

Asemade, o 6% das mortes prematuras relacionadas coa mala calidade do aire débense ao cancro de pulmón. Neste senso, a Axencia Internacional para a Investigación do Cancro, IARC, incluíu á contaminación atmosférica no listado de compostos canceríxenos (lista 1A) tras determinar que a contaminación do aire exterior é carcinóxena para o ser humano, e que o aire contaminado están estreitamente relacionadas coa crecente incidencia do cancro, especialmente o cancro de pulmón, aínda que tamén se observou unha relación entre a contaminación do aire exterior e o aumento do cancro de vías urinarias e vexiga (IARC, 2013).



Este menoscabo para a saúde da poboación e a conseguinte redución da súa esperanza e calidade de vida, supuxo en 2010 que o impacto da contaminación do aire na saúde pública en España representara un custo económico estimado do 2,8% do Produto Interior Bruto, isto é, uns 38.000 millóns de euros (OMS, 2015).

Doutra banda, unha das principais prioridades do Pacto Verde Europeo é reducir ao máximo a contaminación e, para iso, a Comisión Europea puxo en marcha unha folla de ruta a través do Plan de Acción “Cara a unha contaminación cero do aire, a auga e o solo”. Co gran obxectivo de neutralidade climática que marca o Pacto Verde Europeo para 2050, este Plan de Acción prevé, entre outros obxectivos, mellorar a calidade do aire para reducir nun 55% as mortes prematuras e reducir nun 25% os ecosistemas ameazados.

Compre, por outra banda, ter en conta que o Convenio Aarhus sobre acceso á información, participación pública na toma de decisións e acceso á xustiza en materia de medio ambiente, así como a normativa comunitaria derivada do mesmo, supoñen o concepto da Administración pública aberta e transparente. A cidadanía goza así do dereito a acceder á información ambiental que as autoridades posúen. Os compromisos internacionais e comunitarios obrigan á difusión de ampla información ambiental, como por exemplo información sobre a lexislación, o estado do medio ambiente, proxectos, plans e programas ou sobre decisións que se adopten que poidan afectar ao medio ambiente.

Por todo iso, é necesario realizar esforzos na procura da consecución dunha calidade do aire óptima en Galicia, mellora que terá un efecto positivo na saúde dos galegos e na calidade dos nosos ecosistemas.

Para acadar este obxectivo, é imprescindible, fomentar o intercambio de información e de ideas, que facilitará a comprensión por parte da cidadanía, dos efectos da contaminación atmosférica na saúde das persoas e na degradación dos ecosistemas, así como das formas de melloralas.

Abrir espazos tanto reais como virtuais para que quen así o desexe exprese as súas ideas e creatividade e colabore en iniciativas ambiciosas, tanto de xeito individual como colectivo, será beneficioso para o propósito exposto e servirá tamén para animar aos participantes a que se comprometan con acción específicas e individuais que mellorarán a calidade do aire da súa contorna.

Destas ideas xurde a necesidade de crear, a Comisión de Calidade do Aire de Galicia como plataforma de intercambio de información e de comunicación na que estarán integradas todas as partes implicadas na mellora da calidade do aire (administracións, empresas, sector académico, e cidadanía, a través dos colectivos que a representen).

Na súa virtude, por proposta da conselleira de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda e tras a deliberación do Consello da Xunta de Galicia, na súa reunión do día xxxx de xxxxx de dous mil xxxxxx.

DISPOÑO:

Artigo 1. *Obxecto*

Este decreto ten por obxecto a creación da **Comisión da Calidade do Aire de Galicia**, que ten como obxectivo traballar na mellora da calidade do aire de Galicia, así como a regulación da súa composición, das súas funcións e réxime de funcionamento.



Artigo 2. *Natureza e adscrición*

1. A Comisión de Calidade do Aire de Galicia estará adscrita á consellería con competencias en materia de medio ambiente.
2. A Comisión de Calidade do Aire de Galicia é un espazo transversal para promover a participación activa e responsable da cidadanía na prevención e control da calidade do aire, e que permite atopar a complicitade da cidadanía e os axentes sociais que poden contribuír a conseguir unha mellora na calidade do aire e polo tanto na saúde das persoas e na calidade dos ecosistema.

Artigo 3. *Réxime xurídico*

A **Comisión da Calidade do Aire de Galicia** institúese coma órgano colexiado de asesoramento da Xunta de Galicia, sen personalidade xurídica propia, e rexerase polo disposto para os órganos colexiados na Lei 16/2010, do 17 de decembro, de organización e funcionamento da Administración xeral e do sector público autonómico de Galicia e polo disposto neste decreto sen prexuízo de poder establecer un regulamento interno de funcionamento que o desenvolva.

Artigo 4. *Funcións*

Son funcións da **Comisión da Calidade do Aire de Galicia**:

- a) Fomentar o intercambio de información de interese para a Comunidade Autónoma de Galicia relevante para o avance cara unha calidade do aire que minimize o impacto da contaminación atmosférica na saúde das persoas e a calidade dos nosos ecosistemas, tanto entre os distintos departamentos da Comunidade Autónoma, como entre a Comunidade Autónoma e a administración Local.
- b) Analizar a situación da calidade do aire en Galicia e a implicación na saúde das persoas e na calidade dos ecosistemas
- c) Propoñer e impulsar accións que incrementen o coñecemento da cidadanía sobre a calidade do aire, promovendo pautas de comportamento que reduzan a contaminación do aire ambiente
- d) Desenvolver e participar en accións para informar á cidadanía sobre o estado da calidade do aire
- e) Propoñer o desenvolvemento e adopción de medidas correctoras para mellorar a calidade do aire e realizar o seu seguimento.
- f) Analizar as actuacións nos casos de episodios de contaminación atmosférica para retornar a calidade do aire a niveis axeitados o máis pronto posible.
- g) Fomentar a investigación e o estudo en materia de calidade do aire e a súa relación coa saúde e a conservación dos ecosistemas



Artigo 5. Composición

1. A **Comisión da Calidade do Aire de Galicia**, estará formada por representantes da administración autonómica, a administración local, o sector académico e a sociedade civil/organizacions sociais.
2. A composición da Comisión será a seguinte:
 - a) Presidencia: correspóndelle a Presidencia da Comisión á persoa titular da Consellería que teña atribuídas as competencias en materia de medio ambiente.
 - b) Vicepresidencia 1ª: correspóndelle a Vicepresidencia da Comisión á persoa titular da Dirección Xeral que teña atribuídas competencias en materia de saúde pública.
 - c) Vicepresidencia 2ª: correspóndelle a Vicepresidencia da Comisión a un dos representantes da administración local.
 - d) Vogais: Serán vogais da Comisión de Calidade do Aire
 - i. As persoas con rango de secretario/a xeral, director/a xeral ou equivalente, designadas pola persoa titular das consellerías competentes nas materias que se indican a continuación, ou pola Secretaría Xeral da Presidencia cando as referidas materias sexan competencia dos órganos superiores e de dirección no ámbito da Presidencia, podendo nomear á persoa que a substitúa.
 1. Calidade Ambiental
 2. Patrimonio natural
 3. Medio Rural-Agricultura e gandería
 4. Medio Rural-Defensa do monte
 5. Mobilidade
 6. Xestión de emerxencias
 - ii. Un representante dos concellos galegos de máis de 50.000 habitantes.
 - iii. Un representante dos concellos galegos de menos de 50.000 habitantes
 - iv. Tres representantes das Universidades galegas, expertos en materia de calidade do aire
 - v. Dous representantes da sociedade civil/organizacions sociais
3. Actuará como secretario/a da Comisión a persoa que ocupe a subdirección Xeral que teña atribuídas as competencias ou funcións en materia de calidade do aire, que actuará con voz pero sen voto.
4. En caso de ausencia ou enfermidade e, en xeral, cando concorra algunha causa xustificada, os/as vogais serán substituídos/as polas persoas suplentes designadas polos/as titulares, que deberán ter categoría de subdirector/a, nos casos de vogais da administración autonómica. A persoa titular da secretaría poderá ser substituída pola persoa suplente que se designe, por acordo do propio Pleno, que deberá ter categoría de subdirector/a ou xefe/a de servizo.



Artigo 6. *Presidencia*

Son funcións da Presidencia da Comisión:

- a) Desempeñar a representación da Comisión.
- b) Acordar a convocatoria das sesións ordinarias e extraordinarias da Comisión, presidilas, levantalas e moderar o desenvolvemento dos debates.
- c) Establecer a orde do día das sesións tendo en conta, de ser o caso, as peticións dos demais membros, formuladas coa suficiente antelación.
- d) Dirimir co seu voto os empates para os efectos de adoptar acordos.
- e) Dar o visto e prace ás actas e certificacións dos acordos da Comisión.
- f) Exercer cantas funcións sexan inherentes á Presidencia do órgano colexiado.
- g) Designar ás persoas representantes da sociedade civil.

Artigo 7. *Vicepresidencia 1ª*

Correspóndelle á persoa que desempeña a vicepresidencia 1ª.

- a) Substituír á persoa que desempeña a Presidencia na totalidade das súas atribucións, nos casos de vacante, enfermidade, ausencia ou outra causa legal.
- b) Exercer as funcións intrínsecas á súa condición de membro da Comisión, con dereito a voto.
- c) Cantas outras funcións expresamente lle sexan delegadas pola Presidencia.
- d) Asistir á Presidencia nas correspondentes sesións da Comisión.

Artigo 8. *Vicepresidencia 2ª*

Correspóndelle á persoa que desempeña a vicepresidencia 2ª.

- a) Substituír á persoa que desempeña a vicepresidencia 1ª na totalidade das súas atribucións, nos casos de vacante, enfermidade, ausencia ou outra causa legal.
- b) Exercer as funcións intrínsecas á súa condición de membro da Comisión, con dereito a voto.



- c) Cantas outras funcións expresamente lle sexan delegadas pola Presidencia.
- d) Asistir á Presidencia nas correspondentes sesións da Comisión.

Artigo 9. *Vogais*

Correspóndelles ás persoas que desempeñen as vogalías:

- a) Asistir ás reunións e participar nos debates, expoñendo a súa opinión e formulando as propostas que consideren pertinentes.
- b) Exercer o seu dereito ao voto e formular o seu voto particular, así como expresar o sentido do seu voto e os motivos que o xustifican.
- c) Propoñer á Presidencia, a través da Secretaría da Comisión, a inclusión de puntos na orde do día das sesións ordinarias.
- d) Solicitar e obter a información necesaria para cumprir debidamente as funcións asignadas á Comisión. Para os efectos anteriores deberán formular, por escrito, a petición correspondente dirixida á Secretaría da Comisión.
- e) Formular suxestións, rogos e preguntas.
- f) Cantas outras funcións sexan inherentes á súa condición de vogais.

Artigo 10. *Secretaría*

Son funcións da persoa titular da secretaría da Comisión:

- a) Asistir ás reunións con voz e sen voto.
- b) Efectuar a convocatoria das sesións da Comisión por orde da persoa que desempeñe a Presidencia, así como as citacións aos membros desta.
- c) Recibir os actos de comunicación dos membros co órgano e, polo tanto, as notificacións, peticións de datos, rectificacións ou calquera outra clase de escritos dos cales deba ter coñecemento.
- d) Preparar o despacho dos asuntos e levantar a acta das sesións do Pleno.
- e) Expedir certificacións das consultas, ditames e acordos aprobados.
- f) Aquelas que sexan inherentes á Secretaría da Comisión.



Artigo 11. *Funcionamento*

1. A Comisión da Calidade do Aire de Galicia funcionará en pleno
2. Para a válida constitución da Comisión de Calidade do Aire de Galicia (en adiante, Comisión), aos efectos da celebración de sesións e toma de acordos, requirirase a presenza da persoa que desempeñe a Presidencia e da persoa que desempeñe a Secretaría ou das persoas que as substitúan, e da metade, polo menos, dos seus membros, en primeira convocatoria, e dunha terceira parte dos seus membros en segunda convocatoria.
3. A Comisión poderá constituír grupos técnicos de traballo por sectores ou por temas, que poderán ser permanentes ou específicos e estarán formados polos membros que a Comisión interdepartamental designe para o efecto
4. As reunións da Comisión poderán ser telemáticas.
5. Aos efectos de dotar de axilidade ás actuacións ante episodios de contaminación atmosférica, poderá constituírse unha comisión permanente.
6. No caso de convocatoria extraordinaria segundo o previsto no Protocolo de Actuación ante Episodios de Contaminación Atmosférica, as funcións, composición e constitución válida da Comisión serán as establecidas no citado protocolo.

Artigo 12. *Pleno*

1. Ao Pleno da Comisión da Calidade do Aire, corresponderanlle as funcións propias da Comisión establecidas no artigo 4.
2. A Comisión reunirse en Pleno unha vez ao ano con carácter ordinario, e con carácter extraordinario tantas veces sexa convocada pola súa presidencia, a iniciativa propia ou a proposta ao menos da metade dos seus vogais.
3. Os acordos adoptaranse por maioría simple de votos emitidos polas persoas presentes. A persoa que desempeñe a Presidencia, en caso de empate, terá voto de calidade.

Os responsables da implantación das medidas acordadas serán ben a Xunta de Galicia ou ben as Entidades Locais, no ámbito das súas competencias. No caso de que as medidas que se van a adoptar afecten directamente a unha Entidade Local, a aprobación da mesma debe contar co voto favorable do seu representante para a súa aplicación.
4. Ademais dos membros da Comisión, poderán asistir ás sesións do pleno, logo de convite da persoa que desempeñe a Presidencia, con voz pero sen voto, outras persoas de recoñecida competencia profesional que, polos seus coñecementos técnicos e científicos, presten o asesoramento necesario nos asuntos que vaian tratarse.
5. As convocatorias do Pleno, tanto ordinarias coma extraordinarias (salvo no caso de convocatoria segundo o previsto no Protocolo de Actuación ante Episodios de Contaminación Atmosférica), realizaranse, polo menos, con



dez días de antelación. Coa convocatoria achegárase a orde do día dos temas que se van tratar e a documentación necesaria.

6. Non poderá ser obxecto de deliberación ou acordo no Pleno ningún asunto que non figure incluído na orde do día, salvo que estean presentes todos os membros e sexa declarada a urxencia do asunto polo voto favorable da maioría.

Artigo 13. Duración da membresía

A membresía da comisión terá unha duración de dous anos, salvo renuncia, excepto no caso dos membros da Comisión pertencentes a administración autonómica que manterán a condición de membro por razón do cargo con base no cal foron designados, sen prexuízo da facultade de revogación da designación que poderá ser efectuada en calquera momento pola persoa titular da consellería que os nomeou.

Artigo 14. *Retribucións*

Os membros da Comisión non percibirán retribucións económicas nin ningunha indemnización por esta causa, e tampouco os que asistan as súas sesións na súa condición de persoal convidado en virtude do disposto no artigo 11.

Disposición adicional primeira. *Gastos de funcionamento*

As actuacións da Comisión de Calidade do Aire non xerarán incremento das consignacións orzamentarias da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda.

Disposición adicional segunda. *Constitución da Comisión.*

No prazo máximo de tres meses desde a entrada en vigor deste decreto constituirase a Comisión de Calidade do Aire, conforme á composición que neste decreto se determina.

Disposición derradeira primeira. *Habilitación normativa*

Facúltaselle á persoa titular da Consellería de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda para ditar cantas disposicións sexan necesarias para a execución e desenvolvemento do presente decreto.

Disposición derradeira segunda. *Entrada en vigor*

Este decreto entrará en vigor o día seguinte ao da súa publicación no *Diario Oficial de Galicia*.



XUNTA DE GALICIA

CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE,
TERRITORIO E VIVENDA
Dirección Xeral de Calidade Ambiental,
Sostibilidade e Cambio Climático



Santiago de Compostela, xxx de xxx de dous mil xxxxxx

Alberto Núñez Feijóo Presidente

Ángeles Vázquez Mejuto Conselleira de Medio Ambiente, Territorio e Vivenda